

Fibromiyalji sendromunun kadın cinselliği üzerine etkileri: Kontrollü bir çalışma

Yılmaz H, Yılmaz SD, Polat HA, Salli A, Erkin G, Ugurlu H
J Sex Med 2012;9:779-85

Fibromiyalji yaygın kas iskelet sistemi ağrısı, yorgunluk, multipl hassas noktalar, uyku bozukluğu, anksiyete ve depresyon ile seyreden, seksüel fonksiyonlar da dahil olmak üzere hayat kalitesi üzerine olumsuz etki gösterebilen etyolojisi bilinmeyen kronik bir hastalıktır. Bu çalışmanın amacı fibromiyaljinin kadın cinselliği üzerine etkilerini sağlıklı kontrol grubu ile karşılaştırarak belirlemektir.

Çalışmaya yaşları 20- 55 arasında değişen toplam üç merkezden 126 fibromiyaljili hasta ve 132 sağlıklı birey alınmıştır. Fibromiyalji grubuna Female Sexual Function Index (FSFI), Tender Points Count (TPC), Beck Depresyon Inventory (BDI), Fibromyalgia Impact Questionnaire (FIQ) ve Visual Analog Scale (VAS), kontrol grubuna ise FSFI ve BDI anketleri uygulanmıştır. Her iki gruptaki klinik özellikler karşılaştırılmış ve FSFI ile klinik parametreler arasındaki potansiyel korelasyon değerlendirilmiştir.

Her iki grup yaş, vücut kitle indeksi (BMI), evlilik süresi, çocuk sayısı, istihdam, aile tipi ve eğitim seviyesi açısından benzer idi. Fibromiyaljili kadınlarda ortalama şikâyet süresi 60±56 ay, TPC skoru 16±3, FIQ skoru 6±1 ve VAS skoru 7±2 idi. Fibromiyalji grubunda kontrol grubuna göre anlamlı olarak daha yüksek BDI skoru, daha düşük ortalama FSFI skoru ve daha az seksüel ilişki sıklığı tespit edilmiştir.

Fibromiyaljili kadınlarda total FSFI skoru ile hem FIQ hem de BDI skorları arasında anlamlı olarak negatif korelasyon belirlendi. FSFI ile FIQ skoru arasında orta seviyede

negatif korelasyon ($r:-0,303$), FSFI ile BDI skoru arasında orta seviyede negatif korelasyon ($r:-0,259$, power:0,55), FIQ ile BDI skoru arasında ise güçlü pozitif korelasyon ($r:0,435$, power:0,95) belirlenmiştir. FSFI skoru ile yaş, BMI, VAS ve TPC, şikâyetlerin süresi arasında herhangi bir korelasyon belirlenememiştir.

Veriler fibromiyalji hastalarında kontrol grubuna göre daha düşük seksüel fonksiyon skorlarını göstermiştir. Bu fibromiyaljinin kadında cinsellik üzerine negatif bir etkiye sahip olduğu hipotezini desteklemektedir. Çalışmada FSFI skoru fibromiyaljili hastalarda 22±6, kontrol grubunda ise 29±6 tespit edilmiştir. ($p<0.0001$)

Bu çalışmada, multifaktöriyel bir hastalık olan fibromiyaljinin kadınlarda seksüel fonksiyon üzerine etkileri değerlendirilirken, seksüel fonksiyonu etkileyen ve fibromiyaljiye eşlik eden katılık hali, yorgunluk, uyku bozuklukları, stres, vb. gibi faktörler göz önüne alınmamıştır.

Sonuç olarak fibromiyaljiyi değerlendirirken, kadın hastalar üzerine seksüel disfonksiyonun negatif etkileri dikkate alınmalıdır. Fibromiyalji ve seksüel disfonksiyon arasındaki korelasyonun mekanizmasını ve nedensel ilişkileri aydınlatmak için ileri ve boylamsal çalışmalara ihtiyaç vardır.

Çeviri:

Uzm. Dr. Mehmet Fatih Akbulut, Dr. Akif Erbin
Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi